

De Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium (hierna "Statbel");

Gelet op verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de GDPR").

Gelet op Verordening (EU) Nr. 557/2013 van de Europese Commissie van 17 juni 2013 tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek met betrekking tot toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002.

Gelet op de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "Statistiekwet");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "de wet van 30 juli 2018");

Gelet op de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de wet van 5 september 2018");

Gelet op de aanvraag van de Universiteit Hasselt (hierna "U. Hasselt") ontvangen op 10 november 2023;

Neemt de volgende beslissing, op 15 januari 2024,

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De missie van de Universiteit Hasselt vloeit voort uit de regeling in artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Regering van 20 juni 2008 houdende het statuut van de

Universiteit Hasselt en de Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs in Limburg: Onderwijs, onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening met een brede maatschappelijke doelstelling in de Universiteit Hasselt hebben de academische vrijheid ten grondslag.

2. De gegevens worden aangevraagd voor een onderzoek naar de effecten van berken en graspollen op de volksgezondheid rekening houdend met luchtvervuiling en klimaatverandering onder toepassing van vier decennia aan historische gegevens.
3. Om het onderzoek te kunnen uitvoeren vraagt de U. Hasselt de volgende gekoppelde gepseudonimiseerde gegevens aan:
 - DEMOBEL: Alle natuurlijke overlijdens in België tussen 1992 - 2022
 - DT_DTH: Datum van overlijden
 - CD_REFNIS_DTH: REFNIS-code van woonplaats bij overlijden
 - Leeftijd bij overlijden (MS_AGE), per leeftijdsgroep: 0-24; 25-44; 45-64; 65-69; 70-74; 75-79; 80-84; 85-89, 90+
 - Geslacht (CD_SEX)
 - Herkomst (CD_DSCNT_NATLTY): met de volgende vier nationaliteitsgroepen: Belg, buurland (incl. VK), EU27 (excl. België en buurlanden), buiten EU.
 - Doodsoorzaken: Tussen 2000 – 2020 bijkomend een categorisatie van de doodsoorzaak (CD_UCOD) onder hoofdstuk ICD-10 Version 2019, in drie categorieën:
 - I00 – I99: Hart- en vaatziekten;
 - J00 – J99: Ziekten van het ademhalingsstelsel;
 - Overige (natuurlijke) oorzaken.
 - Fiscale gegevens uit de IPCAL-databank: Equivalent netto belastbaar huishoudensinkomen (EQ_HH_INC) in kwartielen.
 - CENSUS: Opleidingsniveau (CD_ISCED): in 3 categorieën (Laag-Gemiddeld-Hoog).

De gegevens worden door de U. Hasselt verder verrijkt door een koppeling op geaggregeerd niveau met meteorologische data en data van luchtvervuiling.

4. De gevraagde bewaarduur loopt tot 15/3/2025.

II. BEVOEGDHEID EN TOELAATBAARHEID

5. Het betreft gepseudonimiseerde persoonsgegevens, met een risico op indirecte identificatie.
6. Statbel is door artikel 15 van de Statistiekwet gemachtigd om gepseudonimiseerde gegevens ter beschikking te stellen voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

7. Statbel is door artikelen 24bis en 24quater van de Statistiekwet gemachtigd om administratieve gegevens waaronder het Rijksregister te gebruiken voor het opmaken en verspreiden van statistieken.
8. Voor IPCAL-data beschikt Statbel over een machtiging (Beraadslaging FO nr 04/2010 van 25 maart 2010 door het Sectoraal comité voor de Federale Overheid) om de gegevens te gebruiken voor bepaalde statistische doeleinden.
9. Voor het opmaken van de Census, bevolkings- en gezinsstatistieken maakt Statbel gebruik van verschillende administratieve bronnen. Deze administratieve gegevens worden door Statbel zodanig statistisch bewerkt, dat het eindproduct zodanig verschilt van de bron dat het als eigenaar beschouwd mag worden.
10. Er dient een vertrouwelijkheidscontract afgesloten te worden met de aanvrager.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

a. Rechtsgrond

11. De aanvrager is een bestemming opgenomen in de Statistiekwet, zoals bedoeld bij artikel 15, eerste alinea, 4°.
12. De aanvrager voldoet aan de criteria zoals bepaald in artikel 4 van Verordening (EU) Nr. 557/2013 van de Europese Commissie van 17 juni 2013 tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek met betrekking tot toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002.
13. De aanvrager staat op de lijst van door Eurostat erkende onderzoeksinstellingen.
14. Na analyse van het ingediende aanvraagdossier, van het onderzoeksproject, en rekening houdend met het vorige punt, wordt de aanvrager door Statbel erkend als onderzoeksinstelling.
15. De Onderzoeker komt derhalve principieel in aanmerking om gemachtigd te worden om de gevraagde gegevens te ontvangen.

b. Finaliteit en transparantie

16. Het gaat om een verwerking van gegevens in het kader van het algemeen belang.
17. De data zullen enkel gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek. Op geen enkele manier zal het resultaat administratieve individuele gevolgen hebben.
18. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de voorwaarden bepaald in de Statistiekwet.
19. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de finaliteit die gecommuniceerd is naar de leveranciers van de administratieve data.

c. Evenredigheid

20. De data-aanvraag bevat een duidelijke motivering waarom de gevraagde variabelen nodig zijn voor het onderzoek.
21. Het is niet haalbaar om de analyses louter uit te voeren op basis van geaggregeerde gegevens.
22. De gevraagde bewaartijd loopt tot 15/3/2025 en is billijk voor dergelijk onderzoek. Na afloop van deze termijn zullen de meegeedeelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens vernietigd moeten worden.
23. De resultaten van de studie mogen in geen geval gepseudonimiseerde persoonsgegevens bevatten, noch gegevens die de heridentificatie van de betrokken personen mogelijk maken. De resultaten van de studie mogen enkel globale en anonieme gegevens bevatten.

d. Veiligheidsmaatregelen

24. De ICT- en organisatorische veiligheidsmaatregelen vermeld in de conformiteitsverklaringen volstaan om het risico op datalekken of oneigenlijk gebruik van de data te minimaliseren.
25. De verantwoordelijke voor de verwerking en de Data Protection Officer zijn geïdentificeerd.
26. Enkel resultaten op geaggregeerd niveau zijn toegelaten.
27. De gepseudonimiseerde individuele gegevens mogen niet doorgegeven worden aan derden.

IV. VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE GEGEVENS

a. Verspreiding

28. De resultaten worden geaggregeerd voorgesteld. Op die manier kan worden voorkomen dat gegevens worden geïdentificeerd nadat de resultaten zijn gepubliceerd.
29. De Onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.
30. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.
31. Tenminste twee weken vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan Statbel ter inzage voorleggen.

b. Controle

32. De Onderzoeker stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel, te allen tijde zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard, om na te gaan of de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
33. Op eenvoudig verzoek kan de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel toegang krijgen tot andere lokalen en ICT-systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

c. Melding bij inbreuk op gegevens

34. Om te voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming moet de Onderzoek(st)er krachtens voorliggende beslissing elke inbreuk gepleegd op de aan hem/haar verstrekte gegevens melden aan Statbel.
35. De melding dient zonder uitstel te gebeuren, d.m.v. een e-mail gericht aan de Data Protection Officer van Statbel. In die melding zal alle gepaste en relevante informatie moeten zijn vervat zodat Statbel inzake de betrokken inbreuk de nodige maatregelen kan treffen, waaronder een aantal technische maatregelen erop gericht de gegevens onbruikbaar te maken, het schatten van het risico op een nieuwe inbreuk, de kennisgeving aan de bevoegde instanties en aan de benadeelde personen, en voorts het instellen (binnen het te voeren nadere onderzoek naar de inbreuk) van een audit over de betrokken processen en verrichtingen.
36. Verder verbindt de Onderzoeker er zich toe zijn volle medewerking te zullen verlenen aan alle administratieve en/of burgerlijke procedurele handelingen die n.a.v. de betrokken schending van gegevens en van andere daarmee samenhangende feiten zullen worden ondernomen tegen de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

V. Advies van de Data Protection Officer

37. Om deze redenen verleent de Data Protection Officer van Statbel een gunstig advies, overeenkomstig de modaliteiten van deze beraadslaging, voor het leveren van gepseudonimiseerde gegevens met de doodsoorzaken gekoppeld aan socio-demografische gegevens uit Demobel, de Census en IPCAL aan de Universiteit Hasselt.

OM DEZE REDENEN,

Verleent de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium de machtiging om de gevraagde gegevens aan de Universiteit Hasselt onder de hoger vermelde voorwaarden mee te delen;

E. MEERSSEMAN

Data Protection Officer

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

P. MAUROY

Directeur-generaal a.i.